

професійного та компетентного складу майбутніх висококваліфікованих кадрів [5].

Список використаних джерел:

1. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки: Закон України від 09.01.2007р. № 537-V. Відомості Верховної Ради України. 2007. №12 С. 102.
2. Суліма Є. Невідкладні завдання системи вищої освіти на новому етапі Болонського процесу. Вища школа. 2010. №11. С. 5-13.
3. Туркіна М.В. Сутність поняття самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів у психологічній літературі. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2011. №5 (216). С.110-114.
4. Іванов В.Ф. Сучасні комп'ютерні технології і засоби масової комунікації: аспекти застосування. Київ. ІЗМН, 2006. 352 с.
5. Вища освіта України і Болонський процес. Навч. посібник за ред. В.Г. Кременя. Тернопіль. Навчальна книга – Богдан, 2004. 384 с.

Бадєєва Людмила Іванівна

*доцент кафедри українознавства ХНУРЕ, к.і.н., доцент
e-mail: liudmyla.badieieva@nure.ua*

ПРО ВАЖЛИВІСТЬ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТІЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ

Демократичні держави, що вже існують та які розвиваються, у всьому світі розуміють, що для розвитку та підтримки здорової демократії потрібна ефективна громадянська освіта. Визнаючи цю потребу, Україна підписала Хартію Ради Європи з освіти для демократичного громадянства й освіти з прав людини У цьому документі зазначається, що «освіта для демократичного громадянства» означає навчання, підготовку, підвищення обізнаності, інформацію, практики і діяльність, які мають на меті, за рахунок надання учням знань, навичок і розуміння, і розвитку їх ставлення та поведінки, щоб дати їм можливість здійснювати і захищати свої демократичні права та обов'язки в суспільстві, цінувати різноманітність і відігравати активну роль у демократичному житті з метою заохочення та захисту демократії і верховенства права» [1, с. 5]. У курсі «Демократія: від теорії до практики» представлено

кілька принципів, викладених у документі. Серед них: *Освіта для демократичного громадянства і в галузі прав людини повинна надавати студентам готовність взяти заходів у суспільстві в інтересах захисту та розвитку прав людини, демократії та верховенства права* [1, с.7-8].

У грудні 2018 р. ректор ХНУРЕ В. В. Семенець та Пітер Ербер від імені IFES (Міжнародної фундації виборчих систем) підписали протокол про співпрацю. З 2019 року «Демократія: від теорії до практики» впроваджена як дисципліна за вибором студентів в навчальний процес університету.

Ефективна програма навчання громадянській освіті має відповідати таким завданням:

1. Створення можливостей для широкого залучення студентів. Студенти повинні набути таких навичок, як здатність висловлювати свої думки, обмінюватися інформацією, слухати та ділитися знаннями з іншими, а також співпрацювати, щоб досягти мети. Інтерактивні методики навчання, зокрема ті, що сприяють взаємодії між студентами, є невід'ємною складовою громадянської освіти і повинні бути покладені в основу кожного заняття.

2. Заохочення студентів до рефлексії щодо вивченого матеріалу. Участь у демократії вимагає формування певних громадянських ставлень.

3. Включення в курс практики безпосередньої участі у вирішенні суспільно важливих проблем. Студенти найкраще усвідомлюють складність суспільних проблем, коли вони безпосередньо займаються ними.

4. Розгляд проблем з різних точок зору. Для того, щоб напрацювати практику прийняття поінформованих та обґрунтованих рішень, студенти повинні вміти розглядати проблему з різних точок зору.

5. Розвиток критичного мислення та практичних навичок громадянської участі. Студентам необхідно надати широкі можливості практикуватися у принятті рішень, розв'язанні проблем, комунікації, співпраці, аргументації та участі [2, с. 26-27].

Курс «Демократія: від теорії до практики» допомагає студентам не тільки здобути знання з історії та теорії демократії, конституціоналізму, прав людини,

політичних партій та громадянського суспільства, а й сформувати низку навичок та ставлень, включених Міністерством освіти і науки України до переліку загальних компетентностей, які здобуваються студентами на першому рівні вищої освіти, а також включені до стандартів вищої освіти та освітніх програм в Україні.

Список використаних джерел:

1. Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства й освіти з прав людини. Київ: Основа, 2017. 44 с.
2. Берроуз Грір. Демократія: від теорії до практики: путівник для викладачів. Вступ до курсу. 3-є вид., доп. Copyright, 2021.

Bezsinna Zhanna Pavlivna

*Senior Lecturer at the Department of Foreign Languages of KhNADU,
e-mail: zhannabezscennaia@gmail.com*

THE TEACHER AS A CONSULTANT ON THE USE OF MULTIMEDIA BY NON-LANGUAGE-MAJOR STUDENTS IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES

Information revolution urges forming new methods of education. That is why today we are talking about the information and educational environment, which provides for a different educational process, expands its capabilities, provides for individualization of training in relation to each student.

Ukraine's aspiration to take a worthy place among the countries of the European community, to cooperate with other developed countries of the world and, accordingly, to integrate into a high-tech competitive environment entails the need for Ukrainian specialists to be able to navigate the common information space. Under conditions of increasingly rapid development of science and technology, they are forced to look for the information they need not only in Ukrainian sources but also in foreign language publications, to keep abreast of the latest achievements of foreign scientists.

Other important factors that influence the nature of the educational process are the COVID-19 pandemic and Russian aggression against Ukraine, which condition